

spørgsmaal og et Retfærdighedsspørgsmaal, Spørgsmaalet om, hvorvidt den hidtidige Praksis ved Ekspropriation skal opretholdes, om den gældende Lov skal tilsidesættes eller ej. Det er for mig en meget alvorlig Sag; thi hvor ender vi, hvis sliq ny Praksis godkendes? Ja, der er i det hele taget ingen Grænser for, hvor vi saa ender. Kan man denne Gang vurdere Varen 15 pCt. under dens Værdi i Handel og Vandel, saa kan man en anden Gang vurdere den 25—50 pCt. under Markedsprisen; vi er da i det hele ude paa gyngende Grund, og Grundlovens § 82 er der da ikke længere noget Hold i.

Nu har Indenrigsministeren fastsat en Maksimalpris paa Rug paa 19,50 Kr. eller 1 Kr. højere end den Pris, Vurderingskommissionen fastsatte, og mange vil maaske mene, at dette er pænt gjort af Indenrigsministeren. Men naar det erindres, at Vurderingsprisen var fastsat hos Lodsejeren uden nogen Ulejlighed for ham med Kørsel eller lignende, medens Maksimalprisen er den højeste Pris, en Købmand maa tage for Varen, og saaledes ikke alene indbefatter Vederlag for Kørsel til Købmanden, men ogsaa dennes Avance, hans Udgift ved Lagring, Kastning, Svind, Assurance o. s. v., saa skønnes det let, at denne Krone forsvinder. Hvis Landmanden, som hidtil, skal levere Rugen hos Købmanden, vil han ikke hjemme i sin Gaard kunne regne med 19,50 Kr., men vil i mange Tilfælde komme under Vurderingsprisen 18,50 Kr. Nu skal al Rugen jo imidlertid afleveres til den Pris; skulde man finde paa at give blot en 10 Øre mere, saa er baade Køber og Sælger udsat for Rettergang, Dom og Straf, og hvis Rugen ikke frivillig afleveres, tages den med Magt.

Hvis Ministeren anede, hvilken Storm af Uvillie disse Foranstaltninger vækker i hele Landet, saa vilde Ministeren hurtigst muligt udslette deres Spor. Man føler det som en Retskrænkelse, et voldeligt Overgreb, og hvortil hjælper den hele Foranstaltning? Hjælper den til at bevare Brødrugen i vort Land, hjælper den til, at vi faar billigere Brød? Nej, tværtimod, den vil virke som en Spore til, at Brødrugen ikke kommer frem, og den vil føre til, og har ført til, at Importen baade af Rug og af Hvede standser, hvorved Bagerne nødes til at bruge en større Procentdel af den fremmede Rug end af den danske, hvorved atter Brødrugerne, naturnødvendigt, vil stige. Dette er for øvrigt allerede sket; jeg tror, Prisen i København allerede er steget, siden

Maksimalprisen blev fastsat, og det er bebudet, at den vil stige yderligere. Jeg vil gerne her anføre en Udtalelse af en Mand, hvis Ord plejer at have Vægt, nemlig Formanden for Industriraadet, Ingeniør Alexander Foss. I den Tale, som han forleden holdt paa det store Industrimøde, udtalte han om dette Spørgsmaal og om Prisreguleringskommissionen følgende — jeg maa maaske med den højtærede Formands Tilladelse oplæse det: „Mange har jo ment, at det var Prisreguleringskommissionens Opgave frem for alt andet at skaffe billige Priser. Men dem, der mente dette, beder jeg betænke, i hvilken Grad vor Økonomi, Fortsættelsen af vor Virksomhed, Tilførselen fra Udlandet var og er afhængig af, at vi opnaar saa høje Priser i Udlandet som muligt. Og selv om vi vilde tænke os Markedet lukket og vilde handle derefter, kunde vi vel maaske skaffe os billigt Sukker, Smør og Flæsk, billigt Fodtøj, men vi kunde ikke derfor faa billig Margarine, billige Kul, billig Kaffe, Te, Ris, ja ikke en Gang billigt Klæde eller billigt Brød. Lad os til Belysning heraf se et Øjeblik paa Brødspørgsmaalet, som viser Vanskeligheden ved en „Prisregulering“ for en Vare, hvis Marked ikke kan lukkes, fordi vi er afhængige af udenlandske Tilførsler. Regeringen har sat Maksimalpris paa dansk Rug og synes nu at ville gøre det samme med dansk Hvede. Men den danske Rug kan kun tilfredsstillende en Del, rimeligvis endda kun en mindre Del, af vort Forbrug af dette Brødkorn indtil næste Høst. Vi er altsaa alligevel afhængige af Prisen paa indført Rug, ja, denne er praktisk talt afgørende for Byernes, ganske særlig Københavns, Forbrug. Og jo mere den indførte Rug maatte stige i Pris, desto mere Fare er der for, at den danske Rug bliver hjemme i Stakken og først bliver tærsket til Foraaret, naar den ikke længere kan bruges til Brød, fordi den er tilbøjelig til at spire eller mugne. Thi den vil da rimeligvis være et væsentlig billigere Fodringsmiddel end den Majs, der til den Tid kan købes. Naar Regeringen nu vil ekspropriere Rugen og fremtvinge dens Anvendelse til Brødkorn ved at true med en lavere Pris for det Korn, der maatte have taget Skade og derfor kun er egnet til Foderkorn, saa synes dette vanskeligt at gennemføre, naar Rugens Værdi som Foderstof faktisk vil være ikke saa lidt højere end den Maksimalpris, der tilbydes for den som Brødkorn. Resultatet af